

MUHASEBEİ UMUMİYE KANUNU ⁽¹⁾

Kanun Numarası : 1050

Kabul Tarihi : 26/5/1927

Yayımlandığı R.Gazete : Tarih : 9/6/1927 Sayı : 606

Yayımlandığı Düstur : Tertip : 3 Cilt : 8 Sayfa : 628

Bu Kanun ile ilgili olarak Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren
yönetmelik için,"Yönetmelikler Külliyyatı" nın kanunlara göre
düzenlenen nümerik fihristine bakınız.

BİRİNCİ FASIL

Ahkamı umumiye

Madde 1 – Devletin bilümüm emvalinin idare ve muhasebesi bu kanuna tabidir.

Madde 2 – Devletin emvali Devletçe tarh ve cibayet olunan her türlü tekalif ve rüsum ile Devlete ait nücut ve esham ve her türlü menkul ve gayrimenkul eşya, emval ve kıyem ve bunların hasılat ve icraatı ile bedellerinden terekküp eder.

Madde 3 – Devlet emvalinin hesabı, zamanı idare ve senei maliye itibariyle görülür.

Madde 4 – Zamanı idare, muhasiplerin bir senei maliye iptidasından intihasına kadar bütçeye tabi olan varidat ve sarfiyat ile bütçeye tabi olmıyan emanat ve müraselata mütaallik olarak ifa eyledikleri bilcümle muamelatı ihtiva eder.

Madde 5 – (Değişik: 16/7/1981 - 2493/1 md.)

Bütçe yılı takvim yılıdır.⁽²⁾

Madde 6 – Bütçe, Devlet devair ve müessesatının senevi varidat ve masarifi muhammenatını gösteren ve bunların tatbik ve icrasına mezuniyet veren bir kanundur.

Madde 7 – Devlet masarifi, bütçe dahilinde Devlet namına ifa edilen veya bir kanunu mahsus ile ifası taahhüt olunan bir hizmet ve hususat karşılığı olmak üzere Devlet zimmetinde tahakkuk eden borçtur.

Madde 8 – Kavanin ve nizamatına tevfikân Devlet varidatını tahakkuk ettirip kabili tahsil hale getirenlere varidat tahakkuk memuru ve Devlet masarifini mevzuata tevfikân tahakkuk ettirenlere de masraf tahakkuk memuru denir.

Madde 9 – Varidatı tahsil, nukut ve ayniyatı muhafaza, masarifi istihkak sahiplerine tediye ve teslim ve bu işlere mütaallik her türlü mürasalat ile buna müteferri nakdi ve aynı bircümle muamelatı ifa ve Divanı Muhasebata zamanı idare hesabı ita edenlere muhasip denir.

Madde 10 – Devlet hizmetlerine mütaallik masarifin muvakkat veya kati surette tediyesi hakkında muhasiplere tahriri emir ve mezuniyet verenlere amiri ita denir.

---

(1) Bu Kanun ;10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kanununun 81 inci maddesindeki “ Bu Kanunun geçici maddelerindeki hükümler saklı kalmak kaydıyla; a) 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanunu ile ek ve değişiklikleri,...yürürlükten kaldırılmıştır.” hükme istinaden 1/1/2005 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmış bulunmasına rağmen, hangi hükümlerin yürürlükten kaldırıldığı açıkça belirtilmediğinden, uygulayıcıya kolaylık sağlamak amacıyla yerinde bırakılmıştır.Daha sonra 28/12/2004 tarihli ve 5277 sayılı 2005 Mali Yılı Bütçe Kanununun 37 nci maddesiyle; sözkonusu (a) bendinin ve bu bende ilişkin yürürlük hükümlerinin 2005 yılında uygulanmayacağı hüküm altına alınmıştır.

(2) Bu hükmün uygulanmasında ek 8 inci maddeye bakınız.

Madde 11 – Varidat ve hasılatı tarh ve tahakkuk ettirip kabili tahsil bir hale getirmek varidat tahakkuk memurlarına ve masarifi tahakkuk ettirmek masraf tahakkuk memurlarına ve tahakkuk eden masarifi tediye ettirmek amiri italara ve tahsilat ve tediyaı icra etmek muhasiplere mevdu vazifedendir.

Madde 12 – Veznedar, tahsil memuru, tahsildar, ambar memuru, tevzi memuru, şehbender, kañçılar gibi unvanlar ile muhasip nam ve hesabına muvakkaten kabız ve sarfa mezun olan memurlara (muhasip mutemedi) denir.

Madde 13 – Varidat ve masraf tahakkuk memurları ile muhasipler tanzim ettikleri evrakın sıhhatından ve kavanine mutabakatından mesuldürler. Memurların, kanuna muhalefetten bahsile ifasından imtina ettikleri tediyaın icrası amiri italar tarafından tahriren tebliğ olunursa mesuliyet, emri veren amiri italara raci olur.

İkinci derece amiri italar ile varidat ve masraf tahakkuk memurlarının hatalarından mütevellit zararı tazmin ile mükellef tutulmaları, Divanı Muhasebatça bilmuhakeme verilecek karara mütevakıftır. Ancak hüküm suduruna kadar mütehakkık zararın teminine lüzum görüldüğü takdirde hazine namına Divanı Muhasebata müracaat tarihinden itibaren azami bir hafta zarfında icra dairesinden ihtiyati haciz kararı talep edilmek şartıyla bu memurların istihkaklarının tevkif ve mallarının ahara satılmasına veya nakledilmesine mümanaat hususunda Maliye Vekaleti salahiyettardır.

Birinci derecede amiri ita bulunan Vekillerin mesuliyetlerini tayin Büyük Millet Meclisine aittir.

Madde 14 – Muhasipler kabız ve sarfetikleri nukut ve ayniyat ile vazifelerine müteferri bilümmu muamelattan mesul ve hesaplarını, bu kanunda muharrer esasat dairesinde Divanı Muhasebata itaya mecburdurlar.

On ikinci maddede mezkür muhasip mutemetleri hesaplarını merbut oldukları muhasibe vererek beraatlerini andan istihsal ederler.

Madde 15 – Defterdar, muhasebe müdürü gibi memuriyet unvanlarının muhasiplik sınıfına tesiri yoktur. Amiri italık ve muhasiplik ve tahakkuk memurluklarından ikisi bir zat uhdesinde içtima edemez.

Madde 16 – Bilümmu varidat Hazine veznelere girer ve masarif bu veznelerden tediye olunur. Vekaletlerin hususi varidatları ve vezneleri yoktur. Bununla beraber icap eden yerlerde vezne açılması ve muhasip ikamesi veya muhasip namına kabza mezun memur bulundurulması ve tahsilat ve tediyaın her hangi bir vasıta ile temin ve icrası gibi istisnai tedbirler ittihazına Maliye Vekili mezundur.

Madde 17 – Hazineye ait veya Hazinenin mesuliyeti altında bulunun varidat, hasılat ve emanat, kanuni mezuniyeti haiz olmıyan hiçbir idare veya memur tarafından kabız ve sarf olunamaz. Muvazenei Umumiyyeye dahil devaire ait emvali menkule ve ayniyat mal memurları hazır bulunmadıkça satılamaz.

Madde 18 – Her nakit muhasibin muayyen bir veznesi ve her ayniyat muhasibinin de muayyen bir veya müteaddit ambarı bulunur. Muhasipler her ne nam ile olursa olsun kendilerine tevdi olunan nukut ve ayniyatı buralarda muhafazaya mecbur ve ziyandan mesuldürler.

Sirkat dolayısıyla veya kuvvei mücbire tahtında zıya vukuunda muhasibin keyfiyeti mafevkına derhal ihbar ve zimmetini ibra için sekiz gün zarfında müracaat etmesi lazımdır. Bu takdirde muhasibin beraet veya mesuliyeti mensup olduğu Vekaletin mütalaası alınarak Divanı Muhasebatça hükme raptolunur.

Madde 19 – Her muhasip yalnız kendi zamanına ait hesaptan mesuldür. Ancak kendisine hesap vermekle mükellef olanların hesabına bakmıyan veya seleftinden devren aldığı hesabın nevakısını göstermiyen muhasip bunlara terettüp edecek olan mesuliyeti maliyeyi - medyum ve müsebbiplerine hakkı rücuu üzere deruhte etmiş olur.

Madde 20 – Her muhasip zamanı idaresi zarfında tahsili kendisine mevdubaridatın ve eşhas zimemi hesabında mukayyet mebalığın takip ve tahsiliyle mükellef olup Divanı Muhasebata hesap itasına veya halefe devrinde bekayanın müfredatını ve tahsil edilmemesi esbabını iraeeye mecburdur. Takip edilmemek yüzünden tahsili mümteni bir hale gelen veya müruruzamana uğrıyan mebalığın, sun'u taksiri görülen muhasipten tazminine Divanı Muhasebatça hükmolunur.

Tahriri icra ve ikmal edilmiyen mahallerde müsakkafat ve arazi vergileriyle bunların küsuratı munzammaları hakkında Divanı Muhasebat ile Maliye Vekaletince müştereken tanzim olunacak bir talimatnameye istisnai muamele ifası caizdir.

Madde 21 – Muhasiplik sıfat ve salahiyetini haiz olmaksızın emvali umumiyeyi her hangi bir suretle kabız ve tediye edenlere Ceza Kanununun salahiyet ve mezuniyet haricinde sıfatı resmiyeyi takınanlar hakkındaki hükümleri tatbik olunur.

Madde 22 – (Değişik: 26/10/1988 - 3483/1 md.)

Bütçe ödeneklerinin verimli ve tutumlu olarak kullanılmasını sağlamak amacıyla, aşağıdaki ilkeler gözetilir ve yaptırımlar uygulanır:

A) Tahakkuk memurları, ödeneklerin zamanında ve yerinde kullanılmasından, giderin gerçek gereksinme karşılığı olmasından, programlanmış hizmetlerin zamanında yerine getirilmesinden sorumlu, ita amirleri de bu hususları gözetmekle yükümlüdürler.

Bu Kanunun uygulanmasında hangi görevlilerin gider tahakkuk memuru sayılacağı, bütçe kanunlarındaki ayırım da gözönünde bulundurularak Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belli edilir. Tahakkuk memuru sayılanlara ita amirliği yetkisinin verilmesi durumunda tahakkuk memurluğu görevi yetki kademesindeki en yakın yönetici tarafından yürütülür. Bu durumda ita amiri ve tahakkuk memuru yukarıdaki hususlardan birlikte sorumlu olurlar.

B) a) Bir giderin yapılmasına gerek gösteren görevliler, giderin gerçek gereksinme karşılığı olmasından tahakkuk memuru ile birlikte,

b) Bir mal veya hizmetin alınmasında görevli olanlar ilgili usul hükümleri çerçevesinde, belli nitelikteki mal veya hizmetin en uygun bedelle elde edilmesinden, belli bir bedelle amaca uygun nitelikte en fazla mal veya hizmet sağlanmasından doğrudan doğruya,

Sorumludurlar.

C) Alınmayan mal ya da hizmeti alınmış; mevcut olmayan inşaat, onarım ve üretimi var ya da bitmiş gibi göstererek gerçek dışı belge düzenlemek suretiyle Devletin mal

varlığından bir eksilmeye neden olanlar ile bu ve benzeri gerçekleştirme ve diğer kanıtlayıcı belgeleri bilerek imza ya da onaylamış bulunanlar hakkında ceza kanunlarının bu eylemlere ilişkin hukmleri uygulanır.

D) Yukarıdaki fıkralarda belirtilen hükümlere aykırı işlem ve davranışlardan doğan Devlet zararı, sorumlularına ödettilir. Şu kadar ki, suç konusu teşkil etmemek kaydıyla, bu işlem ve davranışlar Devlete ait bir hizmet ve girişimin gerçekleştirilmesi ya da tamamlanması gibi iyiniyetli bir amaca dayandığı ve hizmet yapılmış ya da mal teslim alınmış bulunduğu takdirde, Sayıştayın, Maliye ve Gümrük Bakanlığının ya da ilgili dairenin istemi üzerine, atamaya yetkili merci veya kurullar tarafından sorumlularının birer aylıklarının ceza olarak kesilmesine; tekrarlanması durumunda bunların ilgili hizmetlerde bir daha çalıştırılmamak üzere görevlerinin değiştirilmesine ya da memurluktan çıkarılmasına kanun, tüzük ve yönetmenliklerinde bu cezayı vermeye yetkili kılınmış merci ya da kurullarca karar verilir. Bu Kanunun sorumluluk üstlenme ile ilgili hükümleri saklı kalmak üzere, gözetim yükümlülüğünü yerine getirmeyen ikinci derece ita amirlerinin birer aylıklarının kesilmesine Sayıştayın veya Maliye ve Gümrük Bakanlığının istemi üzerine İçişleri Bakanlığınca karar verilir. Birinci derece ita amiri olan bakanlar hakkında 13 üncü madde uyarınca işlem yapılır.

E) Adı ne olursa olsun bir komisyon veya kurul gibi bir organ ya da uzman bir görevli tarafından düzenlenen keşif, hakediş, tutanak, rapor, karar ve benzeri belgelere dayanılarak yapılan ödemelerde Sayıştayca saptanacak sorumluluğa, tahakkuk memuru ve saymanla birlikte, söz konusu belgeleri düzenleyen ve onaylayan kişiler de katılır.

Madde 23 – Devlete ait bilumum gayrimenkul emval, tapu idaresince Hazine namına tescil ve Maliye Vekaleti tarafından idare olunur. Bunlardan bir daireye tahsisi icap edenler o daireye, istimal olundukları müddetçe bila icar verilebilir.

Madde 24 – (Değişik: 26/10/1988 - 3483/1 md.)

Devlete ait taşınmaz mallardan değeri yılları bütçe kanunlarında saptanan alt sınırdan düşük olanlar Maliye ve Gümrük Bakanlığınca (harp gemileri Milli Savunma Bakanlığınca), alt ve üst sınırlar arasında kalanlar Bakanlar Kurulunca satılır; üst sınırı aşanların satışı yasa ile olur.

Madde 25 – Gerek Maliye Vekaleti tarafından idare olunsun ve gerek dairelere tahsis edilmiş bulunsun bilumum gayrimenkul emvalin cins ve kıymetlerini muhtevi bir defteri kebir Maliye Vekaleti tarafından tutulur.

Madde 26 – Varidatı tenkis veya masarifi tezyit edebilecek hususat hakkında Vekaletlerce tanzim olunacak kanun layihaları ile idarati hususiye ve belediyelerin varidatına mütaallik kanun layihaları, Maliye Vekaleti ile biltilaf ihzar olunmak lazımdır.

Madde 27 – Devlet taahhüdâtında ihmali ve suiniyetle melûf olduğu vesailerle tebeyyün eden eşhas ve şirketlerin Devlet işlerine mütaallik her hangi bir teklifleri Vekaletlerce reddolunur. Bu ret keyfiyeti diğer Vekaletlerle dairelere de tamim edilir.

İKİNCİ FASIL

*Devlet bütçesi***Madde 28 – (Değişik: 26/10/1988 - 3483/1 md.)**

Her mali yılda Devletçe toplanacak gelirler ile ödenecek giderler bütçe kanununda belli edilir. Bütçeler, kalkınma plan ve programlarının gerekleri ile fayda ve maliyet unsurları gözönünde tutularak verimlilik ve tutumluluk ilkelerine göre hazırlanır ve uygulanır. Gelir tahsilatı, ödemeler dengesi ve genel ekonomik koşullar gözönünde tutularak ödeneklerin her yıl bütçe kanunlarında gösterilen oranlara kadarki kısmını kullandırmamaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Madde 29 – (Değişik: 26/10/1988 - 3483/1 md.)

Bütçe Kanunu bir metinden ve ekli cetvellerden oluşur. Eklenmesi öngörülen cetveller ilgili bütçe kanunlarının metinlerinde gösterilir.

Madde 30 – Muvazenei Umumiye Kanununun metnine aşağıdaki mevât dercolunur:

A) Masarîf tahsisatı yekünü,

B) Varîdat muhammenatı yekünü,

C) Bütçe açığı varsa ne suretle kapatılacağı,

D) Bütçe senesine mahsus olan ve o sene varîdat ve masarîfi ile alakadar bulunan hükümler.

Muvazenei Umumiye Kanununa derç olunacak maddeler bu daireye maksurdur. Hükümü bir seneden fazla zamana şamil maddeler bu kanuna dercedilemez.

Madde 31 – (Değişik: 26/10/1988 - 3483/1 md.)

Gider cetvelleri daireler ve bölümler olarak düzenlenir. Birbiriyle ilgili ve bağlantılı giderler bir bölüm oluşturur. Bölümlerin düzeni, yılları bütçe kanunlarında belirtilir.

Madde 32 – (Mülga: 15/2/1979-KHK 24/2 md.; Aynen kabul: 26/10/1988-3483/2 md.)

Madde 33 – Kanunu mahsusunda veya Muvazenei Umumiye Kanununda musarrâh bir mezuniyete müstenit olmadıkça kısa vadeli bile olsa hiçbir istikraz akdedilmeyeceği gibi hazinei maliye namına kefalet dahi olunamaz.

Bütçenin Hazırlanması

Madde 34 – (Değişik: 26/10/1988 - 3483/1 md.)

Bakanlıklardan her biri kendi bütçesini hazırlayarak temmuz ayı sonuna kadar Maliye ve Gümrük Bakanlığına gönderir. Maliye ve Gümrük Bakanı da kendi Bakanlığının gider bütçesi ile gelir bütçesini hazırlayıp ötekilerle birleştirerek Devletin bir yıllık genel bütçe tasarısını meydana getirir. Bu tasarı Bakanlar Kurulunca incelenip onandıktan sonra mali yıl başından en az 75 gün önce, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur.

Madde 35 – Meclis, Muvazenei Umumiye Kanununun metnini madde madde varidat ve masraf cetvellerini fasıl fasıl müzakere eder. Bütçe Kanunu senei maliye iptidasından evvel Resmi Gazete ile neşrolunur.

Madde 36 – Tertibi bütçede mevcut olup kifayetsizliğinden dolayı ilaveten alınan tahsisata "tahsisatı munzamma" denilir. Bütçenin tanzim ve tasdikı zamanında mutasavver olmıyan yeni bir hizmet için alınan tahsisata da "tahsisatı fevkalade" itlak olunur. Gerek tahsisatı munzamma ve gerek tahsisatı fevkalade, ancak senei maliye içinde alınabilir ⁽¹⁾.

---

(1) Bu hükmün uygulanmasında ek 7 nci maddeye bakınız.

Madde 37 – (Değişik: 26/10/1988 - 3483/1 md.)

Bütçe kanunlarında belirtilecek hizmet ve amaçlar için genel ve katma bütçelere gerektiğinde aktarma yapılmak üzere Maliye ve Gümrük Bakanlığı bütçesinin ilgili tertiplerinde yedek ödenek bulundurulabilir.

Bu ödeneklerden aktarma yapmaya Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir.

Madde 38 – Masarifi gayrimelhuza faslına bütçenin tanzimi sırasında tasavvur ve tahmin edilemeyen ve bütçelerde tertipleri bulunmayan hizmetlerin karşılığı konulur.

ÜÇÜNCÜ FASIL

Varidat bütçesi

Madde 39 – Kanuna müsait olmadıkça hiçbir vergi ve resim tarh ve tevzi ve tahsil edilemez. Vergi ve resimlere mütaallik tarh ve cibayet usulleri kanun ve nizamlarına tabidir. Muvazenei Umumiye Kanunu her sene vergi ve resimlerin tahsiline mezuniyet verir.

Madde 40 – Bir sene maliye içinde tahakkuk eden varidat ve hasılat o sene bütçesinin varidatını teşkil eder. Ancak sene maliye gayesinde kalacak bakaya gelecek sene bütçesine maledilir. ⁽¹⁾

Madde 41 – Varidat ve hasılat, bütçeye tamamen gayrisafi olarak irat kaydolunur. Bunların tahsil ve idare masarifi bütçede taallük ettiği tahsisattan sarfedilir.

Madde 42 – Muvazenei Umumiye Kanuniyle verilen mezuniyet haricinde her ne nam ile olursa olsun Devlet nam ve hesabına vergi ve resim cibayeti için emir verenler ve tahakkuk evrakı ve tarifeler tanzim edenler ve fiilen tahsilat yapanlar Ceza Kanunu mucibince mücazat olunurlar.

Madde 43 – (Mülga: 27/2/1951 - 5746/1 md.)**Madde 44 – (Değişik: 14/1/1938 - 3321/1 md.)**

20 nci maddenin muhasiplerin mesuliyeti hakkındaki hükmüne hâlel gelmemek üzere kanunları mucibince müruru zamana uğrayan varidat bakayasının kayıtları Maliye Vekaletince terkin olunur.

DÖRDÜNCÜ FASIL

Masarif bütçesi

Madde 45 – Devlet hizmetlerinin müstelzim olduğu masarif her sene bütçesine vazolunan tahsisat ile tayin olunur. İfası bir kanun ile emrolunan hidemat karşılığının behemehal senesi bütçesine ithali lazımdır.

Madde 46 – Bir sene bütçesiyle verilen tahsisat ancak o sene zarfında ifa edilen umur ve hidematın karşılığıdır. Senesi içinde ifa olunmıyan hidemata ait tahsisat sene nihayetinde iptal olunur. Gelecek senelere devri meşrut tahsisat usulü mülğadır.

Madde 47 – Bir kanun veya kanuni mezuniyete müstenit bir mukavele ile muayyen olmadıkça masrafin senesi hizmetin vukuu tarihine göre tayin olunur. Ancak maaşatı zatiyenin müterakimleri tahsis olundukları sene bütçesinden verilir. Masarifi gayrimelhuza hakkında İcra Vekilleri Heyetinin kararları ittihaz olunduğu sene bütçesine racidir.

---

(1) Bu hükmün uygulanmasında ek 4 üncü maddeye bakınız.

(Ek: 17/1/1938 - 3325/4 md.) Maaşatı zatiye düyunu dahi bu maddedeki esasa tevfikan cari sene bütçesinden verilir.

Madde 48 – Aşağıdaki fıkralarda zikredilen hizmetlerden her birinin senesi bütçesine mevzu tahsisatı kafi gelmediği takdirde ilaveten sarfına lüzum görülecek miktarı tediye, Maliye Vekili mezundur. Bu suretle husule gelecek tahsisat farkı 100 üncü maddede muharrer hesabı katide ayrıca gösterilir:

- A) Mukannen aidatı bey'iyeye,
- B) Nispeti kanunla muayyen aidat ve ikramiyeler,
- C) Reddiyat,
- Ç) Mahkeme harçları,
- D) Devlete ait müsakkafat ve arazi vergileri,
- E) Mütেকait, eytam ve eramil tahsisatı. ⁽¹⁾ ⁽²⁾

Madde 49 – Muvazenei umumiye dahilinde idare edilmekte olan sanayi ve ticari müessese ve idarelerin mevaddı iptidaiye ve malzeme mubayaa bedelleriyle mütehasıs ve amele ücretleri mütedavil sermaye namiyle bütçelere konulan tahsisat ile tedvir ve tesviye olunur. Bu müessesat ve dairelerin mütedavil sermaye tahsisatından istimal olunmıyan miktarı sene nihayetinde iptal ve istimal olunan sermayeden mütehasıl varidat fazlaları da irat kaydolunur.

Madde 50 – (Değişik: 24/5/1948 - 5209/1 md.)

Bakanlar bütçe ile verilen ödeneklerden fazla yüklenme ve harcamalarda bulunamıyacakları gibi bu ödenekleri özel gelirlerle de çoğaltamazlar. Ancak sürekli hizmetlerden harb kuvvetlerinin yiyecek, giyecek, donatım, silahlanma ihtiyaçlarıyla bunlarla ilgili maddelerin yaptırma işleri, okul, cezaevi ve hastanelerin yiyecek ihtiyaçları, yapı, onarma ve taahhüde bağlanacak her çeşit taşıma ve 5127 sayılı kanun gereğince yaptırılacak etüd ve proje işleri için yılları bütçelerindeki ödeneklerin yarısını geçmemek üzere ve Bakanlar Kurulu kararıyla gelecek yıla geçici yüklenmelere girişilmesi caizdir.

Madde 51 – Hükmü mütaaddit senelere sari inşaat ve imalat taahhüdatı, her sene sarf edilecek miktarın karşılığı o sene bütçesine vazolunmak şartıyla, bir kanun istihsaline mütevakıftır.

Madde 52 – Senevi tediye miktarı bütçeye mevzu tahsisatı tecavüz etmemek ve mütaakıp seneler bütçeleri tahsisatının tezyidini istilzam eylememek şartıyla sefarethane ve şehbenderhaneler için uzun müddetle icar mukaveleleri akdi ve Hariciye Vekaleti bütçesinin icar bedeli tertibine mevzu tahsisattan mukassatan ödenmek üzere bina satın alınarak uzun müddetle taahhüdata girişilmesi caizdir.

Madde 53 – Bir Vekaletten diğerk Vekalete verilen eşya ve levazım esmanı bunları alan Vekaletin tahsisatına mahsup ve mukabili varidat kaydolunur. ⁽²⁾

Madde 54 – Nümune çiftliğı, hara ve ağıl gibi müessesat hasılatından istihlak edilecek olanların esmanı istihlak tarihindeki fiyatlarıyla tahsisatına mahsup ve mukabili irat kaydolunur.

Madde 55 – Menafii umumiyeye mütaallik hidemata sarfolunmak üzere verilen ianat ve teberruat varidat bütçesinde hususi bir fasla konulup şart kılındığı hizmetin masraf bütçesinde tahsisatı mevcut ise o tahsisata ilave ve aksi halde ayrıca bir fasla kaydolunarak meşrutunileyhhine sarfedilir. Bu kabil tahsisatın sene gagesine kalan miktarı ertesi senelerde açılacak bir faslı mahsusa nakil ve sarf olunur. ⁽³⁾

---

(1) 8/6/1949 tarih ve 5434 sayılı Kanunun 135 nci maddesinin 6. Bendi gereğince; bu maddenin T.C.Emekli Sandığı Kanununa aykırı hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) *Bu maddelerin uygulanması ile ilgili olarak 31/12/2004 tarihli ve 25687(Mük.) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 28/12/2004 tarihli ve 5277 sayılı 2005 Mali Yılı Bütçe Kanununun 37 nci maddesine bakınız.*

(3) *Bu maddenin 2005 yılında (sadece Karayolları Genel Müdürlüğüince) uygulanması ile ilgili olarak, 6/1/2005 tarihli ve 25692 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2005 Mali Yılı Katma Bütçeli İdareler Bütçe Kanununun 4 üncü maddesi ile Maliye Bakanlığı yetkili kılınmıştır.*

Madde 56 – (Değişik: 26/10/1988 - 3483/1 md.)

Bütçeler ve bölümler arasında ödenek aktarması yasa ile olur. Ancak, harcamalarda tasarrufu sağlamak, dengeli ve etkili bir bütçe politikasını gerçekleştirmek üzere bu tür aktarmaları yapmaya ve yeni tertipler açmaya, bütçe kanunlarıyla Maliye ve Gümrük Bakanı yetkili kılınabilir.

Bölüm içi aktarmalar Maliye ve Gümrük Bakanının izni ile yapılır.

Madde 57 – Maaş ve ücret tertiplerinden masraf tertiplerine ve münakale icra edilen tertiplerden diğer tertiplere tahsisat naklolunamayacağı gibi ihtiyat tahsisatından naklolunan tertiplerden de münakale yapılamaz.

Madde 58 – Umumi seferberlik veya ilanı harb vukuunda Müdafaa-i Milliye ve Bahriye Vekaletleri ile imalatı harbiye bütçelerinde mevcut tahsisat bu Vekaletler ile daireler için hükmen tevhit ve yekünü umumi tecavüz edilmemek şartıyla ihtiyaca göre bu tahsisattan fasıl ve maddelere bakılmaksızın sarfiyat icra olunabilir. Bu takdirde yapılan sarfiyat tahakkukuna göre fasıllarına kaydolunur. Asgari bir firkanın veya ona muadil bahri bir kuvvetin Devletçe seferber hale vaz'ında o firka veya bahri kuvvete havale edilmiş olan tahsisat dahi aynı suretle istimal edilebilir. Ancak bütçelerin yekünü umumileri dahilinde idare kabil olmadığı ve derhal tahsisat alınması mümkün bulunmadığı takdirde ilk fırsatta tahsisat alınmak üzere bu bütçelere mevzu tahsisat yekünü umumileri yüzde on beşe kadar tecavüz edilebilir. Seferberliği ilan olunan kıtaata mensup efrat, hayvanat ve levazımın mürettep mahallerine sevk ve işeleri için muktazi mebalığ malsandıklarınca avans olarak mutemetlere verilip nihayet biray zarfında gönderilecek tediye emirleri üzerine tahsisata nakil ve mahsup olunur. ⁽¹⁾

Madde 59 – (Değişik: 26/10/1988 - 3483/1 md.)

Maliye ve Gümrük Bakanlığı bütçesinin düşünülmeyen giderler karşılığı tertibinde yer alan ödenekten, bütçenin hazırlanması sırasında öngörülmeyen ve bütçede tertipleri bulunmayan, ancak yerine getirilmesi zorunluğu Bakanlar Kurulunca kararlaştırılan olağanüstü hizmet ve giderleri karşılamak amacıyla ilgili kuruluş hizmet programlarında gerekli tertipleri açarak aktarma yapmaya ve bu tertiplerden yapılacak ödemelerin esaslarını gerektiğinde saptamaya Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir.

İlgili ya da "geçen ve eski yıllar borçları" tertiplerinden ödenemeyen ilama bağlı borçlar Maliye ve Gümrük Bakanlığı bütçesi ile katma bütçelerde yer alan ilama bağlı borçlar tertiplerinden ödenir. Bu tertiplerdeki ödenekleri, yetmemesi halinde, artırmaya Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir. ⁽²⁾

Madde 60 – (Mülga: 8/6/1949 - 5434/135 md.)

Madde 61 – Merkezde on bin liradan fazla masrafi müstelzim bilümun mukavelat icradan evvel Divanı Muhasebatça tescil olunur. Ancak müstaceliyeti ve mahremiyeti

hasebiyle münakasadan istisnasına İcra Vekilleri Heyetince karar verilen hususat ile memaliki ecnebiyede vukubulacak mubayaata mütaallik mukavelat bu hükümden müstesnadır. ⁽³⁾

---

(1) Bu hükmün uygulanmasında ek 5 inci maddeye bakınız.

(2) *Bu fıkranın uygulanması ile ilgili olarak 31/12/2004 tarihli ve 25687(Mük.) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 28/12/2004 tarihli ve 5277 sayılı 2005 Mali Yılı Bütçe Kanununun 37 nci maddesine bakınız.*

(3) Bu hükmün uygulanmasında ek 1 ve 2 nci maddelere bakınız.

Madde 62 – (Değişik: 26/10/1988 - 3483/1 md.)

Bakanlar, ikinci derece ita amirlerinin merkezden izin almaksızın hangi tür ve tutardaki sözleşmeleri yapmaya yetkili olduklarını mali yıl başında duyururlar.

Madde 63 – Merkez ve vilayetlerde akdolunacak mukavelat ile müstenidatının birer suretleri yedi gün zarfında ve doğrudan doğruya Maliye Vekaleti ile Divanı Muhasebata gönderilmek mecburidir. ⁽¹⁾

Madde 64 – (Değişik: 26/10/1988 - 3483/1 md.)

Harcamayı gerektirecek taahhüt ve sözleşme tasarıları vize için Maliye ve Gümrük Bakanlığına gönderilir. Maliye ve Gümrük Bakanlığı vizesinden ayrık tutulacak taahhüt ve sözleşmeler yılları bütçe kanunlarında belirtilir.

Maliye ve Gümrük Bakanlığına gelen taahhüt ve sözleşme tasarılarından uygun görülenler 15 gün içinde vize edilir. Uygun görülmeyenler aynı süre içinde gerekçeli olarak ilgili kuruluşa gönderilir. Aykırılık ya da eksiklikler söz konusu gerekçe doğrultusunda giderildikten sonra Maliye ve Gümrük Bakanlığına ikinci kez gelen taahhüt ve sözleşme tasarıları bu noktalardan incelenir ve tatil günleri sayılmamak üzere 5 gün içinde vize edilir; uygun bulunmazsa geri çevrilir. Geri çevirmelerde, yasaların açıkça yasaklamadığı konularda ilgili ita amirlerinin sorumluluk üstlenmesi durumunda, 832 sayılı Sayıştay Kanununun ilgili hükümleri saklı kalmak üzere; taahhüt ve sözleşmeler imzalanabilir.

Madde 65 – Muhasiplerce yapılan sarfiyat evrakı müsbitelerinin aylık cetvellerle birlikte sarfiyatın vuku bulduğu ay gayesinden itibaren otuz gün zarfında merkeze gönderilmesi mecburidir. Bu evrakı müsbiteler merkeze vürutlarından itibaren nihayet iki ay zarfında tetkik edilerek noksanı bulunanların mahalline iadesi ve muvafık görülenlerin Divanı muhasebata ibrazı lazımdır. Varidat ve bütçe harici bilümum muamelat evrakı müsbiteleri dahi aynı müddet ve şerait dahilinde kayıt suretleri ile birlikte Divanı Muhasebata gönderilir.

Madde 66 – Divanı Muhasebata ibraz olunan ve muallel bulunmayan evraktan tediye, kredi ve ita emirleriyle avans evrakının ve 61 nci maddede muharrer mukavelatın azami üç ve diğerlerinin on gün zarfında Divanca tetkik ve intacı mecburidir.

Madde 67 – Divanı muhasebatça tasdik veya iade edilen evrakın muamelesi merkez muhasebeleri tarafından azami yedi gün zarfında ikmal ve muhasibine tebliğ veya iade olunması lazımdır.

Madde 68 – Merkez ve vilayetlerle kolordular ve muhasip teşkilatı olan müstakil fırka ve kıtalarda bütçe tahsisatından yapılacak tediye miktarını gösterir bir cetvel, Vekaletlerce her üç ayda bir tanzim ve Hazineye tevdi olunur. Cetvel muhteviyatında tebeddülât vukuu takdirinde ayrıca malûmat verilmesi iktiza eder.

---

(1) Bu maddenin 2005 mali yılında uygulanması ile ilgili olarak, 31/12/2004 tarihli ve 25687(Mük.) sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan 28/12/2004 tarihli ve 5277 sayılı 2005 Mali Yılı Bütçe Kanununun 37 nci maddesine bakınız.

BEŞİNCİ FASIL

Masarîfin tahakkuku

Madde 69 – Devlet Hazinesi hesabına bir masrafın tahakkuku ancak bir Vekilin veya vazifeten Vekil namına hareket eden bir memurun tasdıkı ile tamam olur.

Madde 70 – Varidat ve masarîfin tahakkukuna ait evrakı müsbitenin eşkal ve ecnası ve bunlara mütaallik tadilat mali müşavere encümenince tayin ve tesbit olunur.

Madde 71 – Vekiller kendi bütçelerinin amiri italarıdır. Vekiller veya tevkil ettikleri memurlar bütçeleri dahilinde icra etmek istedikleri masraflar için merkez muhâsîpleri üzerine ita emirleri isdar ederler.

Masraf tahakkuk ettikçe mahallindeki muhâsîbin veznesinden tediye edilmek üzere her Vekil ikinci derece amiriitalarına mezuniyet verebilir.

Bu mezuniyetler tediye emirleriyle tebliğ olunur. Tediye emirlerinin ikinci derece amiri italarına tebliğinden evvel Maliye Vekaletince azami iki gün zarfında vizesi lazımdır.

Madde 72 – İta ve tediye emirlerinde bütçenin senesiyle fasıl ve maddesi gösterilmek mecburidir. Bu evrak amiri ita ile muhâsebe müdürü veya muhâsîpler tarafından imza olunur.

Madde 73 – İta emirlerine muhtevi oldukları masrafın taahhüt ve tahakkukuna mütaallik bilcümle evrakı müsbitenin aslı veya musaddak suretleri raptolunur. Ancak mahrem muamelata mütaallik evrak yalnız Divanı Muhasebat Reisine ibraz edilir.

Madde 74 – Merkez dairelerinin, bu kanuna merbut cetvel dahilinde olan mukannen sarfiyatından maada tediye mütaallik ita ve kredi emirleriyle avans ilmühaberleri ve ikinci derece amiri italarına verilen tediye emirleri evvelemerde Divanı Muhasebatın vizesine tabidir.

Divanın vizesine iktiran etmedikçe bu evrakın muhteviyatı muhâsîpler tarafından tediye olunamaz.

Madde 75 – Divanı Muhasebatın ita, tediye ve kredi emirleriyle tescil ve tahsis zımında kendisine tevdi olunan evrak üzerinde icra edeceği tetkikat:

- A) Hatayı maddi bulunmaması,
- B) Tahsisat ve kadro dahilinde olması,
- C) Bütçedeki tertibe mutabakatı,

D) Kavanin ve nizamata ve mukarrerata muvafakatı hususâtından ibarettir.

Madde 76 – Divanı Muhasebatın tescilinden veya vizesinden imtina edip esbabı mucibeli bir takrir ile dairesine iade ettiği evraktan, hatayı maddiye veya tahsisatın kifayetsizliğine veya kadro fivekında tayin ve istihdamlara mütaallik olanlar hakkındaki reddi, katidir.

Tertibe mutabakat, kavanin ve nizamata ve mukarrerata muvafakat görölmemek dolayısıyla, Divanca iade olunan evrak hakkında Vekil tarafından mesuliyet deruhdesini mutazammın vuku bulacak müracaat üzerine keyfiyet Divanca yeniden tetkik edilir. Divan imtihanında ısrar eylediği ve İcra Vekilleri Heyetince keyfiyet tetkik olunarak vekilin noktai nazarına iştiraki mutazammın karar ittihaz ve Divana tebliğ olunduğu takdirde kaydi ihtiyat vize muamelesi icra olunur.

Divanı Muhasebat bu yolda kaydi ihtiyatla vize ettiği evrak ile diğer muamelat ve yolsuzluklar hakkında üç ayda bir takdim edeceği raporla Büyük Millet Meclisine malümat arzeder.

Madde 77 – (Değişik: 19/2/1963 - 204/1 md.)

Başbakanlık bütçesine konulan örtülü ödenek;

a) Kapalı istihbarat ve kapalı savunma hizmetleri için,

b) Devletin yüksek güvenliği ve yüksek menfaatlarının isterleri için,

c) Siyasi, sosyal konularla, kültür ve Devlet itibarı alanlarında ve olağanüstü hizmetlerin sağlanmasında Hükümet icapları sayılan maksat ve gayeler için,

sarf edilir.

Örtülü ödeneğin sarf yerinin ve hesaplarının nasıl tutulup tasfiye edileceğinin ve hangi vesikaların halef olan zata devrolunacağıнын tayin ve takdiri Başbakana aittir.

Örtülü ödenek, Başbakan'ın ve ailesinin şahsi masraflarına ve siyasi partilerin idare, propaganda ve seçim ihtiyaçlarına sarf olunamaz.

Gümrük ve Tekel Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı bütçelerinin haber alma ödenekleri, hizmetin gerektirdiği ve ilgili Bakan'ın takdir edeceği gizli istihbarat işlerine sarf edilir.

Başbakanlık bütçesindeki örtülü ödenek ile diğer Bakanlık ve dairelerin bütçelerindeki haber alma ödeneklerinden yapılacak harcamalar, Başbakan, Maliye Bakanı ve sorumlu Bakan tarafından müştereken imza edilmiş kararnameye dayanılarak tahakkuk ettirilir. Merkez Saymanlığınca bu ödemelerin yapılması, kararnameyi imza eden Bakanların yerlerini muhafaza etmelerine bağlıdır.

Başbakanlığa veya ilgili Bakanlıklara yeni atamalar yapıldığında, evvelce görülmüş hizmetlerin karşılığının ödenmesi, yeni atananların takdirine bağlıdır.

Madde 78 – Tediye emirlerine müsteniden vilayetlerde muhasipler tarafından vuku bulacak sarfiyata mütaallik evrak tediye den sonra merkez muhasebe müdürleri tarafından mahsup ita emrine raptolunarak Divanı Muhasebata vize ettirilir. Bu yolda vuku bulan tediyaattan şayanı kabul görülmeyen aksamın mesuliyeti 19 uncu madde ahkamına tabidir.

Madde 79 – Memaliki ecnebiyede vazife ifa eden veya tahsil ve tettebbuda bulunan askeri, mülki bilümmemur ve müstahdemin ile talebelerin maaşat ve muhassasatı her aya ait istihkak o ay girer girmez peşinen verilmek şartıyla üç ay evvel ve üç aylığı bir arada tahakkuk ettirilebilir.

ALTINCI FASIL

Masarifin tediyesi

Madde 80 – Maliye Vekili Divanı Muhasebatça vize edilen ita, tediye ve kredi emirlerinin amiri ita tarafından tayin edilen müddet ve mahalde tediyesi esbabını istikmal eyler.

Madde 81 – Muhasiplerce bütçeye mütaallik bir masrafın tediyesi amiri ita tarafından imzalanmış bir ita veya kredi emrine müstenit olmak lazımdır. Muhasiplerin ita emirlerinde yapacağı tetkikat:

- A) Masrafın kendisine verilen mezuniyet dahilinde bulunması,
- B) Masrafın bütçedeki tertibe mutabakatı,
- C) İta emrine merbut taahhüt ve tahakkuk evrakının tamam olması,
- D) Hatayı maddiden ari bulunması,
- H) Masrafın kavanin, nizamat ve mukarrerat ahkamına muvafakatı,
- V) İstihkak sahibinin hüviyeti hususatına aittir.

Merkez muhasipleri, Divanı Muhasebatça vize edilmiş evrak da (B) ve (H) fıkralarının tetkik ve tatbikından müstesnadır.

Madde 82 – Tahsisatın kifayetsizliği, tayin ve istihdamların kadro fevkinde bulunması, taahhüt ve tahakkuk evrakının noksan, hatayı maddi, istihkak sahibinin hüviyeti dolayısıyla kabul olunmıyan ita emirlerinin tediyesine muhasipler icbar edilemez.

Vilayetlerdeki muhasiplerin, kanun ve nizama muvafakat, tertibe mutabakat hakkında vakı olacak itirazları üzerine ikinci derece amiri itaları tarafından tahriren mesuliyet deruhde edildiği takdirde muhasip tediyeye mecburdur. Bu halde deruhde evrakı ita emrine raptolunur.

YEDİNCİ FASIL

Avans ve kredi

Madde 83 – (Değişik: 26/10/1988 - 3483/1 md.)

Aşağıda koşulları belirtilen durumlarda avans verilebilir, kredi açtırılabilir.

A) Bütçe içi avans ve krediler:

a) Tahakkuk ve verile emri işlemlerinin tamamlanması beklenilemeyecek ivedi ve çeşitli giderler için ita amirlerinin gösterecekleri lüzum üzerine, görevlendirecekleri mutemetlere, üst sınırları yılları bütçe kanunlarıyla saptanacak tutarlarda avans verilebilir. Avansın sınırlandırılmasına Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanı kararıyla Cumhurbaşkanlığı daire mutemetlerine ve Maliye ve Gümrük Bakanlığınca, Bakanlar Kurulu kararına dayanılarak, askeri daireler mutemetleri ile elçiler, konsoloslar, müşavirler ve ataşelere bu tutarın üzerinde avans verilebilir.

b) Verilebilme koşulları (a) fıkrasında belirlenen avans sınırlarını aşan giderler için dairesinin göstereceği lüzum ve Maliye ve Gümrük Bakanlığının izni üzerine, ita amiri mutemetleri adına banka veya saymanlık nezdinde kredi açtırılabilir. Banka veya saymanlık, mutemedin göstereceği yere veya alacaklıya doğrudan doğruya ödeme yapar.

c) Yabancı ülkelerde yapılacak satın almalar için görevlendirilen mutemetler adına gerektiğinde, Maliye ve Gümrük Bakanlığınca, yerel bankalardan birinde kredi açtırılır.

d) Yabancı ülkelere yapılacak satın almalar için, dairesinin göstereceği lüzum ve Maliye ve Gümrük Bakanlığının izniyle, milli bankalar nezdinde akreditif karşılığı kredi açtırılır.

Açılmış akreditiflere ilişkin kredi artıkları ertesi yıla devredilmekle birlikte ödenekleri iptal olunur. Devredilen kredi artıklarının karşılığı, yeni yılda Maliye ve Gümrük Bakanlığınca ilgili kuruluş bütçesinde açılacak özel bir tertibe ödenek kaydolunur.

Yılı için geçerli sözleşmeler ile gelecek yıl ya da yıllara geçerli sözleşmelerin bitim tarihlerinde henüz bir kısım hizmet yerine getirilememiş, ancak, ilgili idarece ek süre verilmiş ve bu süre ertesi mali yıla taşmış ise; yıl sonunda taahhüt artığı devredilir ve bu tutarlara ilişkin ödenekler hakkında akreditiflerle ilgili hükümler uygulanır. Devredilen taahhüt artığı karşılığı hizmet ek süre içinde yerine getirilerek kanıtlayıcı belgeleri saymanlığa verildiğinde, tutarı hizmetin yapıldığı yıl bütçesine gider kaydıyla ödenir.

e) Görevlilere geçici ya da sürekli görev yollukları karşılığı avans verilebilir. Bu avansların tutarı ve mahsup süreleri özel yasalarındaki hükümlere tabidir.

B) Bütçe dışı avanslar :

a) Taahhüt tutarının üçte birine kadar Bakanlar Kurulunca kararlaştırılan oranlarda, hizmet yerine getirildikçe mahsubu yapılmak üzere, müteahhitlere, teminat karşılığı bütçe dışı avans verilebilir. Bu avansların verilebilmesi sözleşmelerine öngörölmüş olması koşuluna bağlıdır.

b) Özel yasalarında hüküm bulunması durumunda bütçe dışı avans verilebilir.

Madde 84 – (Değişik: 26/10/1988-3483/1 md.)

Bütçe içi avans ve krediler karşılığı ödeme emirleri ilgili tertipte saklı tutulur.

Her birim için yalnız bir mutemet görevlendirilebilir. Hangi örgüt kademelerinin birim sayılacağı bütçe kanunlarındaki ayırma paralel olarak Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belli edilir. Bir bütün oluşturan ve ayrı ayrı yerlerde bulunan askeri birimler ile kurumların herbiri için ayrı mutemet görevlendirilebilir.

Bir mutemede verilecek avanslar, toplamı 83 üncü maddede belirlenen tutarları aşmamak koşuluyla, çeşitli tertiplerden olabilir.

Madde 85 – Avans ve kredi emirleri Divanı Muhasebattan evvel Maliye Vekaletince vize edilir. Avans ve kredi akçeleri hangi iş için verilmiş ise yalnız o işte ve amiri itanın tahriri mezuniyetiyle sarf ve istimal olunur.

Madde 86 – (Değişik : 26/10/1988 - 3483/1 md.)

Her mutemet aldığı avanstan harcadığı tutarlara ilişkin kanıtlayıcı belgeleri en çok bir ay, adına açılan kredilerden harcadığı tutarlara ilişkin kanıtlayıcı belgeleri ise en çok üç ay içinde saymana vermekle yükümlüdür. Bu süreler içinde getirilecek harcama belgeleri tutarında yeniden avans verilmesi veya kredi açılması olanaklıdır. Bu biçimde mahsup işlemi yapılmadıkça aynı iş için yeniden avans verilemez, kredi açılmaz. Mutemet, işin tamamlanmasından sonra, yukarıdaki bir ve üç aylık sürelerin bitimini beklemeksizin, avans ve kredi artığını iade etmek ve hesabını kapatmak zorundadır. Süresi içinde mahsup edilmeyen avanslar için mutemetler hakkında 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

Madde 87 – Mutemetler bütçeye ait sarfiyat için muhasip veznesinde başka hiçbir yerden hiçbir nam ile para kabzedemezler. Aksi halde haklarında 21 inci madde hükmü tatbik olunur.

Madde 88 – Her mutemet senenin son gününde avans akçesinden nezdinde kalan mebalığı henüz mahsubunu icra ettiremediği tediye evrakiyle birlikte tamamıyla muhasibe iade edip hesabını kapatmağa ve muhasip dahi bu hesabı aramağa mecburdur. Aksi takdirde mutemet zimmettar addolunarak hangi sınıf ve meslekten olursa olsun Maliye Vekilinin talebi üzerine memuriyeti asliyesinden ihraç edileceği gibi muhasip dahi Memurin Kanunu

ahkamina göre tecziye olunur. Mutemet zimmetinde kalan mebalig, Tahsili Emval Kanununa tevifkan faiziyle beraber tahsil edilir.

Madde 89 – Bir mutemet yedindeki avans akçesinden bir kısmını amiri itanın tahriri mezuniyetiyle ikinci bir mutemede verebilir. Bu halde ikinci mutemetten alacağı makbuzu senedini amiri itanın mezuniyetnamesiyle birlikte muhasibe ibraz ederek zimmetini devreder. İkinci mutemet dahi hesabını avansın alındığı tarihten itibaren üç ay zarfında muhasibe tevdi etmeğe mecburdur. Mutemetler hakkındaki diğer hükümler bu ikinci mutemet hakkında da aynen caridir.

Madde 90 – Avans akçesinden yapılacak sarfiyat hakkında mutemetlerin, kavanin, nizamat ve mukarrerata muhalefetten dolayı vuku bulacak itirazları üzerine amiri ita tahriren mesuliyet deruhde ettiği takdirde mutemetler bu masrafı tediyyeye mecbur olup mesuliyet amiri itaya ait olur. Mutemedin itirazı olmaksızın yapılan sarfiyat muhasip tarafından mevzu ahkama muhalefet dolayısıyla kabul edilmediği halde mesuliyet amiri ita ile mutemede teveccüh eder. Ancak amiri ita tarafından mesuliyet deruhde edilerek sarfiyatın mahsubu için ısrar olundukta muhasip sarfiyatın mahsubunu icra eyler. Bu takdirde mesuliyet munhasıran amiri itaya raci olur.

SEKİZİNCİ FASIL

Senei maliye nihayetinde kalan düyun

Madde 91 – Bütçe masarifinden senei maliye gayesine kadar ita emrine iktiran eylediği halde muhasip tarafından tekiye edilememiş olan mebalığ senei maliye gayesinde bütçeye masraf kayıt ve emanet hesabına naklolunur.

Madde 92 – (Değişik : 26/10/1988 - 3483/1 md.)

Mali yılın sonuna kadar ödenemediği gibi emanet hesabına da alınamayan borçların ödenmesine ilişkin hükümler bütçe kanunlarında gösterilir.

Madde 93 – Taallük ettiği senei maliyenin hitamı tarihinden itibaren beş sene zarfında ashabi tarafından meşru bir mazerete müstenit olmaksızın tahriren talep ve takip olunamamaktan veya evrakı ibraz edilmemekten dolayı tekiye olunamıyan düyun müruru zamana uğrıyarak Devlet menfaatine sakıt olur. Emanet hesabına alınıp bu müddet zarfında talep olunmıyan mebalığ hazine namına müteferrik hasılata irat kaydedilir. Ancak kuponların ve kur'a isabet eden senedatın teyyesi için müruru zaman müddeti her bir istikrazın akdine mezuniyeti havi kavanin mukavelatta musarrah ise bu sarahat muteberdir.

Madde 94 – Beş sene zarfında talep olunmıyarak müruruzamana uğrıyan düyun hakkında, istihkak sahipleri tarafından dermeyan edilecek mazeretleri dinliyecek merci adliye mahakimidir. Mahkmeden istihsal olunacak ilam mucibince mazeretleri ispat edenlerin matlubatı 59 uncu madde hükmüne göre tesviye olunur.

DOKUZUNCU FASIL

Ayniyat muhasebesi

Madde 95 – Ayniyat muhasebesinin ihtiva eylediği mevat :

- A) İmalata mahsus malzemei iptidaiye,
- B) İstihlakata mahsus bilümum mevat ve eşya,
- C) Tesisat ve inşaata mütaallik bilcümle mevat ve malzeme,
- D) Eczayı tıbbiye,
- H) Demirbaş eşya ve mefruşattır.

Madde 96 – Devletçe idare edilen ambar,imalathane,ocak,tersane ve emsali müessesattan her birinde bulunacak her türlü mevut ve eşya ve malzeme ile devair ve müessesatta mevcut demirbaş eşya ve mefruşat bir ayniyat muhasibine mevdu bulunur.Muhasip bu ayniyatın hüsnü muhafazasıyle ithalat ve ihracatından mesuldür.Ancak eşyanın tabiatından mümbais ve usulen sabit tenakkuslardan dolayı ayniyat muhasibi mazur tutulur.

Madde 97 – Her ayniyat muhasibi mensup olduğu daireye kendisine tevdi edilmiş olan ayniyatın envai itibariyle ithalat ve ihracatını muhtevi hesap itasıyle mükelleftir.

Madde 98 – Adliye icra daireleriyle devairi inzıbatıye vesaire tarafından efrada ait olarak vaziyed olunan ayniyatın muhasebesi dahi bir muhasibin idaresine ve Divanın muhakemesine tabidir.

Madde 99 – (Değişik : 12/11/1934 - 2586/1 md.)

Devletin berri, bahri,havai ve jandarma müdafaa kuvvetlerine mütaallik teçhizat, malzemei harbiye,melbusat, mahrukat ve erzak ve askeri fabrika ve merbutu müessesat, Milli Müdafaa ve Dahiliye Vekaletlerince tanzim ve İcra Vekilleri Heyetince tasdik olunacak talimatnameye tevkifan teftiş ve murakabeye tabi olup bunlar için hesabıkati tanzim edilmeyeceği gibi Divanı Muhasebata hesap dahi verilmez ⁽¹⁾.

ONUNCU FASIL

Bütçe hesabının kesilmesi

Madde 100 – Bütçe hesabının kesilmesi, Hesabı Kati Kanunu ile olur. Hesabı Kati Kanunu, maddeler üzerine mürettep bir metinle varıdat ve masarif cetvellerinden tereküp eder. Şekil ve taksimat, Muvazenei Umumiye Kanununa tamamiyle mütenazır bulunur.

Kesinhesaplarda süreler

Madde 101 – (Değişik: 26/10/1988 - 3483/1 md.)

Bakanlardan her biri kendi bütçesine ait gider kesinhesap cetvelini mali yılın bitiminden itibaren en geç beş ay içinde Maliye ve Gümrük Bakanlığına gönderir. Maliye ve Gümrük Bakanı kendi Bakanlığına ait gider kesinhesap cetvelini aynı süre içinde hazırlamakla beraber Devletin genel gelir ve giderlerini kapsayan Hazine genel hesabını ve kesinhesap kanun tasarılarını düzenleyerek mali yılın bitiminden itibaren en geç yedi ay sonunda Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk edilmek üzere Bakanlar Kuruluna sunar.

Hazine genel hesabı ve kesinhesap kanun tasarılarının bir örneği de bu süre içinde Sayıştay Başkanlığına gönderilir.

Görevden ayrılan bakana ait kesinhesap, yerine gelen bakan tarafından verilir.

Madde 102 – Varidat hesabı kati cetvelinde: (1) varidatın muhammenatı (2) o seneye ait tahakkukat (3) sabık seneden devren gelen bakaya (4) senesi içinde vuku bulan tahsilat (5) gelecek seneye devrolunan bakaya gösterilir.

Madde 103 – Masraf hesabı kati cetvelinde:(1) bütçe ile verilen tahsisat (2) senesi zarfında ilave olunan tahsisat (3) senesi içinde tahakkuk eden masarif (4) senesi zarfında tediye olunan veya emanet hesabına alınan masarif (5) senei maliye nihayetinde kalan düyun (6) istimal olunamayıp iptal edilen tahsisat bakiyesi gösterilir. Her Vekalet kendi bütçesine ait hesabı katiye tahsisatın istimali ve hizmetin ifası hakkında ayrıca bir izahname rapteder.

Madde 104 – Hazine hesabı umumisi aşağıdaki aksamı ihtiva eder:

---

(1) Bu maddeyi değiştiren 12/11/1934 tarih ve 2586 sayılı Kanun hükmü, 25/12/1935 tarih ve 2875 sayılı Kanunun 1 inci maddesi gereğince Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığına bağlı askeri kurumlar hakkında da tatbik olunur.

- A) Hesabı kati kanun layihasının metni,
 B) Esbabı mucibe,
 C) Bütçe dahil ve haricinde kabız ve tediye olunan mebalığın mizanı,
 D) Varidat hesabı kati cetveli ve izahnamesi,
 H) Vekaletler hesabı katileriyle izahnameleri,
 V) Her vilayet ve müessesenin bütçedeki enva itibariyle varidatı ve daire itibariyle sarfiyatı.

Madde 105 – Vekiller Vekaletlerine ait ayniyat için dahi yukarki maddelerde muharrer müddet ve esaslar dairesinde hesabı kati tanzim ve bir nüshasını Büyük Millet Meclisine takdim ve bir nüshasını da Maliye Vekaletiyle Divanı Muhasebata irsal ederler.

Madde 106 – Ayniyat hesabı kati cetvelinde: (1) nevi ve esmanı itibariyle senei maliye iptidasından müdevver ayniyat (2) senesi zarfında alınan ayniyat (3) senesi zarfında sarfedilen ayniyat (4) senei maliye gayesindeki mevcudat gösterilir.

Genel Uygunluk Bildirimi

Madde 107 – (Değişik: 26/10/1988 - 3483/1 md.)

Sayıştay, kesinhesap kanun tasarılarının kendilerine verilmesinden itibaren en geç yetmişbeş gün içinde, Hazine genel hesabı üzerindeki genel uygunluk bildirimini Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar.

Mahsup Dönemi

Madde 108 – (Değişik : 26/10/1988 - 3483/1 md.)

Mali yılın bitimine kadar fiilen yapılmış olan ödemelerden mahsup edilememiş olanların mahsup işlemlerine saymanlarca mali yılın bitiminden itibaren bir ay süre ile devam edilebilir.

Bu süreyi uzatmaya Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir.

ON BİRİNCİ FASIL

Vekalet muhasebeleri

Madde 109 – Her Vekalette bir muhasebe müdüriyeti bulunur.

Bu muhasebeler:

- A) Vekalet bütçesini ihzar etmek,
- B) Merkezin mütehakkık masraflarını ita emrine rapteylemek,
- C) Memur bulunduğu Vekalet mevdu olup Devlet müesseseleri, şirketler ve eşhastan alınması lazımgelen bilümm varidat ve hasılatı tahakkuk ettirmek,
- D) Tediye ve Kredi emirlerini tanzim eylemek,
- H) (Mülga: 23/3/1950-5635/1 md.)**
- V) Vekalet hesabı katisini tanzim eylemek,
- Z) Vekaletin sair hesabi muamelatını rüyet ile mükelleftir.

Madde 110 – Muhasebe müdürleri her türlü masraf taahhüt evrakını icradan evvel görüp bütçe ve kavanin ve nizamata muvafakati noktai nazarından Vekile mütalaa beyan etmeğe ve Vekaletçe bu mütalaa nazarı dikkate alınmadığı takdirde yirmi dört saat zarfında Maliye Vekilini haberdar eylemeğe mecburdur.

Madde 111 – Teşkilat itibariyle bir Vekalet tabi olmakla beraber tahsisatı o Vekalet bütçesinde ayrı bir cüz teşkil eden idarei umumiyelerde dahi aynı vazaiyle mükellef ve aynı şeraite tabi birer muhasebe müdürü bulunur.

Madde 112 – Şehbenderhane hesaplarının celp, tetkik ve telfikı ve muhasip sıfatiyle Divanı Muhasebata hesap itası Hariciye Vekaleti Muhasebe Müdürüne aittir.

Madde 113 – Devletin muntazam düyununa ait muamelatı ifa etmek üzere Maliye Vekaletinde bir muhasip bulunur.

Bu muhasip (1) akdolunan istikraz ve avanslar ile ihracedilen Hazine bono ve tahvillerinin hesaplarını takip etmek (2) tediye edilecek taksit ve kuponları tahakkuk ettirerek ita emrine rapteylemekle mükellef olup Divanı Muhasebata usulü dairesinde idare hesabı verir.

Madde 114 – Muhasebe müdürleri tarafından tahakkuk ettirilecek olan bilümun varidat ve hasılatın takip ve tahsilinden mesul olmak üzere Maliye Vekaletince bir veya müteaddit varidat muhasibi tayin olunur.

Bunlar da diğer muhasipler gibi Divanı Muhasebata hesap itasiyle mükelleftirler.

ON İKİNCİ FASIL

Mülhak ve hususi bütçe

Madde 115 – Sarfiyatı hususi varidat ile temin ve muvazenei umumiye haricinde tedvir olunan bütçelere “mülhak bütçe”, mahalli sarfiyat ve varidatı ihtiva eden bütçelere “hususi bütçe” denir.

Madde 116 – Mülhak bütçeler her sene dairelerince tanzim olup merbut oldukları Vekilin imzasıyla tetkik edilmek üzere Maliye Vekaletine tevdi edilir. Bu bütçeler Maliye Vekaleti tarafından 34 üncü madde mucibince Büyük Millet Meclisine takdim olunur.

Madde 117 – Mülhak bütçelerin müdürü umumileri, mensup oldukları Vekaletle izafeten ikinci derece amiri ita sıfatıyla muamele ifa ederler.

Madde 118 – Mülhak ve hususi bütçelerin hesabat ve muamelatı, hususi kanunlarında muharrer kuyut mahfuz kalmak üzere, bu kanun ahkamına tabidir.

Madde 119 – İdarei hususiye ve belediye muhasipleri hesabatını, haklarındaki kararın tebliği tarihinden itibaren bir ay zarfında gerek alakadarın ve gerek idarenin müracaatı üzerine derececi saniyede tetkik ve hükme raptetmek Divanı Muhasebata aittir.

ON ÜÇÜNCÜ FASIL

Muhasip hesaplarının tanzim ve Divanı Muhasebata itası

Madde 120 – Her muhasip hesabını seneden seneye Divanı Muhasebata vermeğe mecburdur. Bir senei maliyenin intihısından evvel infisal eden muhasip, halefi tarafından sene nihayetinde Divana verilmek üzere, hesabını halefine devreder.

Madde 121 – Vefat eden veya halefine hesap itasından imtina eyliyen muhasibin hesabı, Maliye Vekaletince tayin olunacak bir heyet marifetiyle, halefine devrolunur.

Madde 122 – Muhasipler bir senei maliyeye ait idare hesaplarını evrak ve vesaikıyla beraber, o senenin hitamından yedi ay nihayetine kadar, Divanı Muhasebata vermekle mükelleftirler. Bu müddet zarfında hesap vermiyen muhasip, Divanı Muhasebatça tahsisatiyle beraber maaşının nisfina kadar bir cezayi nakdi ile tecziye olunur. Muhasip, tayin edilecek müddet zarfında yine hesap itasından veya evrakı müsbite ibrazından imtina ettiği halde Divanı Muhasebatın iş'arı üzerine Vekaleti aidesince memuriyetinden ihraç olunarak bu hesap maddei sabıka mucibince halefi tarafından verilir.

Madde 123 – Nakit muhasipleri tarafından Divanı Muhasebata ita edilecek idare hesabı aşağıdaki mevât ve cetvelleri ihtiva eder:

- A) Sene iptidasına müdevver mevcut ile o sene zarfında vukubulan bilümüm makbuzat ve metfuat ve ertesi seneye devrolunan mevcut,
- B) Varidatın sene iptidasına müdevver bakayasiyle o sene zarfındaki tahakkukat ve tahsilatı ve gelecek seneye müdevver bakayanın miktarı,
- C) Her daire bütçesinden bir sene zarfında alınan tediye emirleriyle bunlara müsteniden vukubulan tediye,
- Ç) Gelecek sene iptidasına müdevver ve senei maliyede mütehakkık eşhas zimemi ile avans bakıyelerinin müfredatı,
- D) Tediye emirlerine müsteniden tesviye olunup şayanı kabul bulunmamasından naşi hesabı mahsusuna naklolunan sarfiyat müfredatı.

Cetveller bütçeye mütaallik hesabatta bütçeye mütenazır bulunmak ve izahatı lazıme ve evrakı müsbiteleriyle birlikte tevdi edilmek meşruttur. Bakaya, müfredatına göre, esbabı mucibe ve vesaikıyla irae ve izah olunur. Merkez ve mülhak bütçelerin nakit muhasipleriyle rüsumat ve posta telgraf gibi müstakil teşkilatı mevcut dairelerin muhasebe müdürleri bir senelik bütçe tahakkukat ve tediyaatını mübeyyin olmak üzere fasıl ve madde itibariyle ayrıca bir cetvel ilave ve itasiyle mükelleftirler.

Madde 124 – Ayniyat muhasiplerinin idare hesabı :

- A) Geçen seneden müdevver mevcut ile senei haliye zarfındaki ithalatı,
- B) Senei maliye zatındaki ihracat ile gelecek seneye müdevver mevcudatı,
- C) Senesi zarfındaki tahavvulat ve tagayyurat,
- D) Zayiatı ve fire miktarını,
- H) Tadad neticesi noksan veya ziyade miktarlarını mübeyyin cetveller ile sair malumatı ihtiva eder.

Bu cetveller izahat ve evrakı müsbiteleriyle birlikte Divanı Muhasebata verilir.

ON DÖRDÜNCÜ FASIL

Müteferrik mevat

Madde 125 – Bir muhasibin Divanı Muhasebatça rüyet olunan hesabı meyanında cürüm teşkil eden bir fiile temas ettiği görüldüğü takdirde hesabın bu kısmı tefrik edilerek hukuku umumiye cihetinden takip olunmak üzere dairesine tevdi kılınır. Mahkemece verilen hüküm, Divanın hesap cihetinden tetkikat ve hükmüne mani değildir.

Zimmetler, vukuu tarihinden ve tazminler Divanca hükmedildiği tarihten itibaren faize tabidir.

Madde 126 – Bir muhasip hakkında Divanı Muhasebattan veya diğer bir mahkemeden sadır olan zimmet ilamı kefalet miktarıyla mukayyet olmak üzere kefile de saridir. Muhasiplerin hesabı Divanı Muhasebata tevdi tarihinden itibaren iki sene zarfında rüyet edilmediği takdirde hükmen musaddak addolunur.

Madde 127 – Büyük Millet Meclisi, Riyaseticumhur ve Divanı Muhasebatın masarifi bu kanun dairesinde tahakkuk ettirilerek tediye olunur. Maliye Vekaleti ile Divanı Muhasebatın bunlar üzerinde bir güne tetkik hakları yoktur.

Umumi bütçenin tanzimi sırasında idare amirleri bu bütçelere ait erkamı Maliye Vekaletine bildirir. Her sene nihayetinde tanzim edilecek hesabı kati cetvelerinin bir nüshası Hazine hesabı umumisine tihal olunmak üzere Maliye Vekaletine gönderilir.

Madde 128 – Büyük Millet Meclisi, Riyaseticumhur ve Divanı Muhasebat bütçelerindeki muhassasat, idare amirlerinden biriyle Meclis Muhasibi tarafından müşterek imzalı makbuz mukabilinde Hazineden verilir.

Madde 129 ila 132 – (Mülga: 20/8/1993-KHK-516/20-c md.)

Madde 133 – Esbabı mücbire ve zaruriye dolayısıyla takip ve tahsiline mahal veya imkan görülemiyen zimmetlerin terkinin mali müşavere encümeninin mütalaası alındıktan sonra Büyük Millet Meclisine arz olunur.

Madde 134 – Devairi merkeziye muhasebe müdürleriyle maiyeti ve umumi nakit muhasipleri ve kaza malmüdürleri, Muhasebei Umumiye Müdiriyeti Umumiyesinin inhasıyla Maliye Vekili tarafından ve ayniyat muhasipleri dahi daireleri tarafından tayin olunur.

Madde 135 – İnşaata mütaallik bir mukavelenin tatbiki sırasında tadil zarureti hasıl olduğu ve binnetice imalat veya levazımın tezyit veya tenkisi icap ettiği takdirde mütaahhit taahhüdün mecmuuna nazaran yüzde yirmi nispetindeki tadilatı aynı şerait dahilinde ifaya mecburdur. Bu takdirde yapılan fazla işin bedeli, ayrıca ilave ve noksanının bedeli tenzil olunur. Bu nispetler fevkında olan tadilat için usulü dairesinde yeniden mukavele akdolunmak lazımdır.

Madde 136 - 137 – (Mülga: 8/1/1943 - 4353/40 md.)

Madde 138 – Divana tevdi edilecek tahsis evrakıyla ita emirleri ve varidat ve muamelatı nakdiyeye mütaallik bilümum evrakı müsbite Divanda hıfzolunur. Bunların muhafaza müddetleriyle sureti imhaları Divanın mütalaası alınarak Hükümetçe tanzim olunacak nizamname ile tayin olunur ⁽¹⁾.

Madde 139 – Bu kanunun ahkamı dairesinde hesap kayıtlarının tesisiyle muamelatın tatbiki hakkında talimatname tanzimine ve bu kanunda mezkür olup hesap usullerine ait bulunan esasların kısmen veya tamamen zaman ve mahalli tatbikının tayinine Maliye Vekili salihiyettardır. Ancak bu hususta Divanı Muhasebatın mütalaası alınmak muktazidir.

Madde 140 – 14 Şubat 1327 tarihli muaddel Usulü Muhasebei Umumiye Kanunu muvakiyle müzeyyelatı ve bu kanuna muhalif olan ahkam mülğadır.

---

(1) 8/6/1949 tarih ve 5434 sayılı Kanunun 135. maddesinin 6. bendi gereğince; bu maddenin T.C.Emekli Sandığı Kanununa aykırı hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Ek Madde 1 – (18/6/1934 - 2518 sayılı ek Kanunun 1 inci maddesi hükmü olup, ek madde haline getirilmiştir.)

1050 numaralı Muhasebei Umumiye Kanununun 50 nci maddesinin ikinci fıkrası ile 51 ve 52 nci maddeleri hükümleri ve 48 inci madde ile mevzu istisnalar haricinde Devlet namına her hangi bir taahhüde girişilmeden evvel tahakkuk memurları seneleri bütçesinde kendi daire ve kıt'ası için ayrılmış tahsisat mevcut ve kifayet edecek miktarda olup olmadığını tetkik ve amiri itaya tahriren bildirmeğe ve amiri italar da bunu aramağa mecburdurlar. Kafi derecede tahsisat temin edilmedikçe taahhüt evrakı tanzim olunamaz ve mukaveleye girişilemez.

Ek Madde 2 – (18/6/1934 - 2518 sayılı ek kanunun 2 nci maddesi hükmü olup, ek madde haline getirilmiştir.)

Tahsisat mevcut olmadığının birinci madde mucibince amiri itaya tahriren bildirilmemesi veya tahsisat yok iken mevcutmuş gibi gösterilmesi sebebiyle her hangi bir taahhüde girişilmesi halinde tahakkuk memurları doğrudan doğruya Hazineye karşı şahsen mesul tutulurlar. Tahsisat olmadığı amiri itaya tahriren bildirilmesine rağmen veya amiri itaca tahsisat olup olmadığının araştırılmasına lüzum görülmeden girişilen taahhütlerden doğan şahsi mesuliyet amiri itaya racidir. Bu suretle tahsisat harici yapılan taahhüdat neticesinde tediye vukubulmuş ise kanunen muhasibi mesule teveccüh eden masuliyette amiri ita ve tahakkuk memurları da müşterektirler ⁽¹⁾.

Birinci fıkradaki tahakkuk memurlariyle ikinci derece amiri itaların ve muhasiplerin tahsisat haricindeki taahhüt ve tediyelerinden dolayı tazmin ile mesuliyetlerine Divanı Muhasebatça hükmolunur. Tahsisat harici taahhüt birinci derece amiri itanın tahriri emrine müstenit ise keyfiyet Divanı Muhasebatça üç aylık raporlarla Büyük Millet Meclisine arz olunur.

Ek Madde 3 – (17/1/1938 - 3325 sayılı ek Kanunun 1 inci maddesi hükmü olup, ek madde olarak numarası teselsül ettirilmiştir.)

Mukavelenameleri mucibince imtiyazlı şirketlerle müteahhidlerden teftiş mukabili alınan mebalığın bütçe haricinde sarfi ve kadroda gösterilmeksizin bu kabil şirket ve müteahhidler nezdinde komiser veya fen memuru istihdamı caiz değildir. Ancak yeni akdolunan mukavelat dolayısıyla bir mali sene zarfında işe başlayan şirket ve müteahhidlerden teftiş mukabili alınacak mebalığ bir taraftan varidat bütçesindeki tertibi mahsusuna irad kayıdı diğer taraftan bu mebalığı tecavüz etmemek üzere icra Vekilleri Heyetince tasdik olunacak kadro dairesinde komiser veya fen memuru bittayin ücretleri mensub oldukları daire bütçesinin müstahdemini daime tertiblerine tahsisat olarak ilave ve tesviye olunur. Bunlardan müteakib mali sene bütçesinin tanziminden evvel tayin olunanların o sene kadrolarına ve bütçesinin tanziminden sonra tayin olunanların ikinci müteakib sene kadrolarına ithali mecburidir.

---

(1) Bu fıkıada sözü edilen 1 inci madde, 18/6/1934 tarih ve 2518 sayılı Kanunun 1 inci maddesi hükmü olup, teselsül sebebiyle ek maddeye çevrilmiş ve "Ek Madde 1" olarak numaralandırılmıştır.

Ek Madde 4 – (17/1/1938 - 3325 sayılı ek Kanunun 2 nci maddesi hükmü olup, ek madde olarak numarası teselsül ettirilmiştir.)

Varidat bütçesinde nazım varidat unvanı altında bir kısım açılmıştır. Bu kısma Maliye Vekaletince hususi kanunları mucibince diğer Devlet daireleri nam ve hesabına cibayet edilip bu dairelere verilecek varidat kaydolunur.

Nazım varidat hesabında kayıtlı varidat Maliye Vekaleti masraf bütçesinde açılmış olan hususi fasıldan alakadar dairelere tediye edilir.

Ek Madde 5 – (17/1/1938 - 3325 sayılı ek Kanunun 3 üncü maddesi hükmü olup, ek madde olarak numarası teselsül ettirilmiştir.)

Daire bütçelerinde seferberlik adile birer rakamsız fasıl açılır. Bu fasıllara seferberlik hizmetleri için icab eden tahsisat İcra Vekilleri Heyeti kararile diğer fasıllardan münakale yapılmak suretile temin olunur. Bu maddenin hükmü mülhak bütçelere de şamildir.

Ek Madde 6 – (16/7/1956 - 6813 sayılı ek Kanunun 1 inci maddesi hükmü olup, ek madde olarak numarası teselsül ettirilmiştir.)

Ziraat Vekaleti bütçesinin "zirai mücadele umumi masrafları", "kimyevi madde ecza ve ilaçlar" ve "ziraat işleri muvakkat memuriyet harcırahı" tertiplerine konulan tahsisatın yetmemesi ve derhal munzam tahsisat istihsalı kabil olamaması halinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin ilk toplantısını takibeden 10 gün içinde tetkikına sunulmak ve bu tertiplerdeki tahsisatın birer mislini geçmemek ve karşılığı gösterilmek şartıyla tahsisat kaydetmeye İcra Vekilleri Heyeti salahiyetlidir.

Ek Madde 7 – (16/7/1981 - 2493 sayılı ek Kanunun Ek 1 inci maddesi hükmü olup, ek madde olarak numarası teselsül ettirilmiştir.)

Bütçe uygulaması ile ilgili olarak diğer kanunlarda bütçe yılı veya mali yıl için Mart ayının birinci gününden başlayıp Şubat ayının sonuncu günü bitmek üzere tespit edilmiş dönemler takvim yılı olarak değiştirilmiştir.

Fonların Ödenek ve Gelirleri

Ek Madde 8 – (Ek: 1/8/1996-4160/1 md.)

Kanun, kanun hükmünde kararname, yönetmelik ve diğer mevzuatla kurulmuş olan fonların her türlü gelirleri Hazine adına açılan bir müşterek fon hesabında toplanır.

Yılları bütçe kanunları ile hangi fonların bütçe kapsamına dahil edileceği belli edilir. Bütçe kapsamı içine alınan fonlar hizmetlerini bütçenin (A) cetveline konulan ödeneklerle yerine getirirler. Bunların gelirleri genel bütçe geliri olarak (B) cetveline gelir kaydedilir.

Ancak bu gelirlere kredi ana para geri dönüşleri, kredi faizleri, borçlanma ve satış hasılatı ile üniversite araştırma fonlarının döner sermayeden aldıkları paylar bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilmeden doğrudan müşterek fon hesabından ilgili fonun gider hesabına aktarılır.

Kapsam dışında bırakılan fonların gelirleri ve harcamaları bütçe ile ilişkilendirilmez. Ancak, bunların müşterek fon hesabında toplanan gelirlerinden Maliye Bakanı ve Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın birlikte teklifi üzerine Başbakanın onayı ile belirlenecek oran ve miktarlarda kesinti yapılarak genel bütçeye gelir kaydedilebilir.

Tüm fonlar hizmet ve harcamalarını kendi mevzuatlarında yer alan esas ve usullere göre yürütürler.

Fon gelirlerinin tahsili, takibi, gelir kaydı, muhasebeleştirilmesi ve denetimine ilişkin süre, esas ve usuller Maliye Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığınca müştereken tespit edilir.

Kanun ve kanun hükmünde kararname ile kurulanlar hariç olmak üzere, hizmet alanı kalmayan fonlar Maliye Bakanı ve Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın müşterek teklifi ve Başbakan onayı ile tasfiye edilebilir. Bunların tasfiyesine ilişkin her türlü düzenlemeleri yapmaya Maliye Bakanı ile Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkilidir.

Döner Sermaye Gelirleri

Ek Madde 9 – (Ek: 1/8/1996 - 4160/1 md.; Mülga: 17/9/2004-5234/33 md.)

Ek Madde 10 – (Ek: 1/8/1996 - 4160/1 md.)

İlgili yıl bütçe kanunları ile çeşitli kanunlarla genel bütçe gelirlerinden kamu kurum ve kuruluşlarına aktarılması öngörülen paraların kanuni oran ve miktarları o mali yıl için yeniden belirlenebilir.

Ek Madde 11 – (Ek:1/8/1996 - 4160/1 md.)

Baraj, liman, havalimanı, enerji santrali, tesis gibi taşınmaz mal ve sair varlıklar kullanan kamu kurum ve kuruluşlarının gayrisafi hasılatlarından, bu kullanım karşılığı olarak belirli bir oran dahilinde bir bedel tahsil edilerek genel bütçeye irat kaydedilebilir.

Hangi kurum ve kuruluşlardan ne oranda pay alınacağı her yıl bütçe kanunları ile tespit edilir.

Bu payların takip, tahsil ve denetimine ilişkin esas ve usulleri belirlemeye Maliye Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığı yetkilidir.

Ek Madde 12 – (Ek:21/4/2005 - 5335/2 md.)

Maliye Bakanlığınca belirlenen ekonomik kodlardan Devletin zimmetinde gerçekleşip, bütçe tertibi bulunmakla birlikte masrafın olduğu yer ve zamanda ödeneği bulunmayan harcama tutarları; dayanağını oluşturan harcama belgeleri de eklenmek suretiyle usulüne göre tahakkuk ettirilir. Bu harcama tutarları, "Ödeneğine Mahsup Edilecek Harcamalar Hesabına" yazılarak "Bütçeleştirilmiş Borçlar Hesabına" kaydedilir. Bu şekilde hesaba alınan tutarlar, ödeneğinin gelmesini müteakip bütçeleştirilmiş borçlar hesabından ödenir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin esas ve usuller Maliye Bakanlığınca belirlenir.

Geçici Maddeler

Geçici Madde 1 – Bu kanunun 48 ve 92 nci maddeleri hükmü 1928 senesi Haziran'ından itibaren mer'idir.

Geçici Madde 2 – 1927 senesi maliye bütçesinin vilayat memurin maaşat ve tahsisatı fevkaladesinden yapılacak tasarrufat karşılık ittihaz edilerek senesi mezkûre muhasebei umumiye kadrosunda muharrer maaş nispetleri dairesinde merkez teşkilatının tevsiine Maliye Vekili mezundur.

Divanı Muhasebatın kablessarf vizesinden müstesna sarfiyatı mukannene cetveli:

- 1 – Memurin maaşat ve muhassasatı,
- 2 – Müstahdemini daime ücuratı,
- 3 – Muhassasatı zatiye maaşatı,
- 4 – Düyunu Umumiye itfa ve faiz bedelleri,
- 5 – Mahkeme harçları,
- 6 – Mukannen aidatı bey'iyeye,
- 7 – Nispeti kanunla muayyen aidat ve ikramiyeler,
- 8 – İki dairei resmiye arasında veya Hazineye mütaallik irat ve masraf suretiyle yapılan sarfiyat,
- 9 – Vergi, resim ve sair namlarla resmi daireler namına yapılan tevkifat,
- 10 – Divanı Muhasebatça müseccel mukavelenamelere müsteniden vuku bulacak bedelatı icare tediyatı,
- 11 – Sınai ve ticari müesseseler ve imalathanelerin mütedavil sermayeden vuku bulan sarfiyatı,
- 12 – Reddiyat.

Geçici Madde 3 – (Ek: 16/7/1981 - 2493/3 md.)

1982 Mali Yılı 1 Mart 1982 tarihinde başlayıp 31 Aralık 1982 tarihinde biter.

Geçici Madde 4 – (Ek: 16/7/1981 - 2493/3 md.)

Bu Kanunun uygulaması ile ilgili olarak geçiş döneminde gerekli düzenlemeleri yapmaya ve tedbirleri almaya Maliye Bakanı yetkilidir.

Madde 141 – Bu kanun 1927 senesi Haziran iptidasından itibaren mer'idir.

Madde 142 – Bu kanunun icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

**26/5/1927 TARİH VE 1050 SAYILI ANA KANUNA İŐLENEMEYEN GEÇİCİ
MADDELER:**

1- 1/8/1996 tarihli ve 4160 sayılı Kanunun Geçici Maddesi:

**Geçici Madde 1 – (İptal: Ana.Mah.nin 24/6/1997 tarihli ve E.:1996/56,
K.:1997/58 sayılı Kararı ile)**

**1050 SAYILI KANUNDA EK VE DEĞİŞİKLİK YAPAN
MEVZUATIN YÜRÜRLÜKTEN KALDIRDIĞI KANUN VE
HÜKÜMLERİ GÖSTERİR LİSTE**

Mevzuatın Yürürlükten Kaldırılan Hüküm Maddesi	Yürürlükten Kaldırılan		
	Tarihi	Sayısı	Sayısı
27/1/1930 tarih ve 1552 sayılı kanun	9/6/1936	3010	2
26/5/1927 tarih ve 1050 sayılı Kanununun 136 ve 137. maddeleri	8/1/1943	4353	40
21/7/1937 tarih ve 1856 sayılı Kanun ile 9/7/1932 tarih ve 2069 sayılı Kanun	16/6/1947	5077	1
26/5/1927 tarih ve 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanununun:			
– 109. maddesinin H fıkrası	23/3/1950	5635	1
– 43. maddesi	27/2/1951	5746	1
– 32. maddesi	15/2/1979	KHK 24	2
1050 sayılı Kanununun 32 nci Mad.	26/10/1988	3483	2
1050 sayılı Kanununun 129, 130, 131, 132 nci maddeleri 20/c	20/8/1993	KHK-516	

1050 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN

YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE

No.	Farklı tarihte Yürürlüğe giren Maddeler	Yürürlüğe giriş tarihi
1552	—	4/2/1930
1856	—	30/7/1931
2069	—	17/7/1932
2518	—	25/6/1934
2586	—	18/11/1934
2875	—	4/1/1936
3010	—	15/6/1936
3321	—	21/1/1938
3325	—	1/6/1938
4353	—	18/1/1943
4669	—	25/9/1944
4698	—	1/6/1945
5077	—	20/6/1947
5209	—	31/5/1948
5419	1, 2 ve 3 üncü maddeleriyle geçici 1 inci ve 6 ncı maddeleri	8/6/1949

	Diğer Hükümleri	—	1/1/1950
5434		—	1/1/1950
5635		—	29/3/1950
5746		—	1/3/1951
6246		—	18/2/1954
6537		—	25/4/1955
6813		—	24/7/1956
204		—	28/2/1963
1891		—	4/5/1975
KHK-17		—	11/12/1978
KHK-24		—	1/3/1979
2493		—	18/7/1981
3483		—	5/11/1988
KHK-516		—	16/9/1993
4160	Ek 8 ve Ek 9 uncu maddeleri		19/7/1996
	Diğer Hükümleri		05/08/1996
5234	Ek Madde 9		21/9/2004
5335	Ek Madde 12		27/4/2005